Publicatieblad
van de Europese Unie

NL
L-serie

2024/621

7.3.2024

AANBEVELING (EU) 2024/621 VAN DE COMMISSIE

van 18 december 2023

betreffende de samenhang van de Bulgaarse maatregelen met de doelstelling inzake klimaatneutraliteit van de Unie en met het waarborgen van vooruitgang op het gebied van adaptatie

(Slechts de tekst in de Bulgaarse taal is authentiek)

DE EUROPESE COMMISSIE,

Gezien het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie, en met name artikel 292,

Gezien Verordening (EU) 2021/1119 van het Europees Parlement en de Raad van 30 juni 2021 tot vaststelling van een kader voor de verwezenlijking van klimaatneutraliteit, en tot wijziging van Verordening (EG) nr. 401/2009 en Verordening (EU) 2018/1999 ([1]), en met name artikel 7, lid 2,

Overwegende hetgeen volgt:

(1) Krachtens Verordening (EU) 2021/1119 (de Europese klimaatwet) moet de Commissie beoordelen of de nationale maatregelen stroken met de doelstelling inzake klimaatneutraliteit en met het waarborgen van vooruitgang op het gebied van adaptatie. De Commissie heeft beoordeeld of de Bulgaarse maatregelen met deze doelstellingen stroken ([2]). De onderstaande aanbevelingen zijn op die beoordeling gebaseerd. Bulgarije zou terdege met deze aanbevelingen rekening moeten houden en er overeenkomstig de Europese klimaatwet gevolg aan moeten geven.

(2) Terwijl de nettobroeikasgasemissies van de Unie (waaronder door landgebruik, verandering in landgebruik en bosbouw (LULUCF) en met uitzondering van internationaal vervoer) in het algemeen een gestage neerwaartse trend laten zien die ruwweg aansluit bij het lineaire traject om de klimaatdoelstelling van de Unie van — 55 % in 2030 en de doelstelling inzake klimaatneutraliteit van de Unie in 2050 te verwezenlijken, moet het tempo van de emissiereductie worden versneld en is optreden van de lidstaten van essentieel belang. De vooruitgang in de lidstaten loopt uiteen, waarbij verschillende sectoren met uitdagingen en zwakke punten worden geconfronteerd die onverwijld moeten worden aangepakt. Betrouwbare strategieën voor de lange termijn zijn van fundamenteel belang om de economische transformatie te realiseren die noodzakelijk is om dichter bij de doelstelling van klimaatneutraliteit van de Unie te komen.

(3) Geactualiseerde nationale energie- en klimaatplannen overeenkomstig artikel 14 van Verordening (EU) 2018/1999 van het Europees Parlement en de Raad ([3]) zijn voor een lidstaat onmisbaar om stappen te zetten om gezamenlijk de doelstelling van klimaatneutraliteit te verwezenlijken en continue vooruitgang inzake adaptatie overeenkomstig de Europese klimaatwet te waarborgen. Bulgarije heeft echter geen ontwerp van een actualisering van het laatst ingediende geïntegreerde nationale energie- en klimaatplan ingediend.

(4) Om de doeltreffendheid van strategieën en plannen voor adaptatie aan de klimaatverandering te waarborgen, is het van essentieel belang om naar behoren vast te stellen welke potentiële gevaren van klimaatverandering een bepaald gebied of een bepaalde sector kunnen treffen. Doeltreffende adaptatie vereist een bestuurs- en coördinatiestructuur met een duidelijk mandaat en politieke steun op hoog niveau. Adaptatiebeleid zou gericht moeten zijn op gebieden of sectoren die bijzonder kwetsbaar zijn of waarvan de activiteiten voor de veerkracht van andere sectoren van

([1]) PB L 243 van 9.7.2021, blz. 1.

([2]) Voortgangsverslag 2023 over klimaatactie in de EU, COM(2023) 653 final, en Commission Staff Working Document Assessment of progress on climate adaptation in the individual Member States according to the European Climate Law, SWD(2023) 932 (werkdocument van de diensten van de Commissie — Beoordeling van de vooruitgang inzake klimaatadaptatie in de afzonderlijke lidstaten overeenkomstig de Europese klimaatwet).

([3]) Verordening (EU) 2018/1999 van het Europees Parlement en de Raad van 11 december 2018 inzake de governance van de energie-unie en van de klimaatactie, tot wijziging van Verordeningen (EG) nr. 663/2009 en (EG) nr. 715/2009 van het Europees Parlement en de Raad, Richtlijnen 94/22/EG, 98/70/EG, 2009/31/EG, 2009/73/EG, 2010/31/EU, 2012/27/EU en 2013/30/EU van het Europees Parlement en de Raad, Richtlijnen 2009/119/EG en (EU) 2015/652 van de Raad, en tot intrekking van Verordening (EU) nr. 525/2013 van het Europees Parlement en de Raad (PB L 328 van 21.12.2018, blz. 1).

cruciaal belang zijn of die voor de nationale economie of de volksgezondheid van aanzienlijk belang zijn. Er zou prioriteit moeten worden gegeven aan de aanpak van effecten en risico's die naar verwachting gevolgen voor kritieke infrastructuur of systemen met een lange levensduur zullen hebben of die naar verwachting onomkeerbare gevolgen voor systemen zullen hebben, waarbij rekening wordt gehouden met de wisselwerking met de sociaal-economische ontwikkeling of andere niet-klimaatgerelateerde factoren. Voor de financiering van adaptatie kunnen verschillende EU-financieringsinstrumenten worden gemobiliseerd. Wanneer lidstaten hun nationale plannen in het kader van de desbetreffende EU-fondsen opstellen, zou het thema klimaatveerkracht daarin de hoofdrol moeten spelen. Geen van de uitgaven zou adaptatie in de weg mogen staan, dat wil zeggen de kwetsbaarheid van de begunstigden of anderen vergroten.

(5) De gemeenschappen die een grotere kans hebben om door de gevolgen van de klimaatverandering te worden getroffen, zijn het kwetsbaarst. De ongelijke blootstelling aan en kwetsbaarheid voor de klimaateffecten van verschillende regio's en sociaal-economische groepen werken ongelijkheden in de hand. Rechtvaardige veerkracht moet de ongelijke last van klimaatrisico's verminderen en gelijkheid waarborgen. Het vermogen van het systeem om zich aan klimaatverandering aan te passen is een belangrijk kenmerk om potentiële schade te voorkomen of te beperken, kansen te benutten en de gevolgen het hoofd te bieden. Op alle niveaus van de overheid en in de publieke en de particuliere sector zou vooruitgang moeten worden geboekt op het gebied van adaptatievermogen. Veel maatregelen voor adaptatie aan de klimaatverandering beginnen op lokaal en regionaal niveau. Lokale overheden spelen een sleutelrol bij het bevorderen van publieke betrokkenheid en lokale actie. Zelfs wanneer een klimaatgerelateerd gevaar slechts voor het grondgebied van één lidstaat gevolgen heeft, kan dit tot een cascade van grensoverschrijdende gevolgen leiden die de opbouw van rechtvaardige veerkracht vereisen. De voorbereiding en uitvoering van subnationale adaptatiebeleidsmaatregelen zijn van groot belang,

BEVEELT AAN dat Bulgarije de volgende actie onderneemt:

Samenhang van nationale maatregelen met de doelstelling inzake klimaatneutraliteit

1. Indienen van het ontwerp van de actualisering van het meest recente geïntegreerde nationale energie- en klimaatplan zoals bepaald in artikel 14 van Verordening (EU) 2018/1999 met het oog op de beoordeling van de samenhang van dat plan met de doelstelling inzake klimaatneutraliteit.

2. Actualiseren en vergroten van de ambitie en kwaliteit van de nationale strategie voor de lange termijn door de doelstelling van Bulgarije inzake klimaatneutraliteit op de lange termijn te verduidelijken en door in Bulgarije de emissiereducties en de versterking van de verwijderingsdoelstellingen in afzonderlijke sectoren met geloofwaardig beleid en geloofwaardige maatregelen effectief te maken.

Samenhang van nationale maatregelen met het waarborgen van vooruitgang op het gebied van adaptatie

3. Beoordelen van relevante kwetsbaarheden en risico's in verband met hittegolven, overstromingen en droogten. Een duidelijk mandaat aan een bestuurs- en coördinatiestructuur geven en deze versterken ter ondersteuning van een sterke planning, toepassing van oplossingen en investeringen voor adaptatie in alle sectoren en bevolkingsgroepen en op alle administratieve niveaus. Waarborgen dat de adaptatieprioriteiten, -strategieën, -beleidsmaatregelen, -plannen en -inspanningen in verhouding staan tot de voorspelde toekomstige klimaatkwetsbaarheden en -risico's, op basis van de beste beschikbare wetenschappelijke kennis en de beschikbare instrumenten voor klimaatvoorspelling en vroegtijdige waarschuwing. Het thema klimaatveerkracht een grotere rol laten spelen bij het inzetten van steun uit EU-financieringsprogramma's, zoals het gemeenschappelijk landbouwbeleid, middelen in het kader van het cohesiebeleid en andere relevante EU-fondsen. EU-middelen zouden op een dusdanige wijze moeten worden ingezet dat hiermee de klimaatveerkracht wordt vergroot en de kwetsbaarheid niet toeneemt (dat wil zeggen dat geen ernstige afbreuk aan adaptatie zou mogen worden gedaan).

4. Groepen belanghebbenden die bijzonder kwetsbaar zijn voor de gevolgen van klimaatverandering, bij het opzetten en uitvoeren van het adaptatiebeleid betrekken. Documenteren van het proces en resultaat van dergelijke raadplegingen. Verbeteren van de coördinatie tussen de verschillende bestuursniveaus (nationaal/regionaal/lokaal) om planningsinstrumenten op elkaar af te stemmen en gecoördineerde interventies gericht op systemische transformatie te ondersteunen. Bewust maken van bestaande kwetsbaarheden en risico's en bestaande opties. Lering trekken uit de resultaten van monitoring en evaluatie, bestuursstructuren versterken, maatregelen op lokaal niveau mogelijk maken en flexibiliteit bevorderen om zich aan veranderende omstandigheden aan te passen. Betrekken van sociale partners en belanghebbenden uit de particuliere sector bij beleidsvorming, uitvoering en investeringen. Versterken van de betrokkenheid bij grensoverschrijdende samenwerking met buurlanden in grotere gebieden (zoals stroomgebieden). Instellen van mechanismen om te waarborgen dat subnationale beleidsmaatregelen worden opgesteld en dat deze regelmatig worden herzien en geactualiseerd.

Gedaan te Brussel, 18 december 2023.

Voor de Commissie
Wopke HOEKSTRA
Lid van de Commissie